

Nem egy béna tinifilm

2008. november 6., csütörtök, 17:35

Fájón hiányzik a palettáról a jó magyar tinifilm. Az elmúlt években kaptunk egy közepesen vicces Amerikai pite-utánérzést (Tibor vagyok, de hódítani akarok) és egy kínosan ciki road movie-t (Apám beajulna), amiből legfeljebb annyi derült ki, hogyan képzelik el a kamaszlányokat cinikus középkorú férfiak. Esedékessé vált, hogy valaki végre megadja a tiniknek, ami őket illeti: hiteles figurákat a vásznon, akikkel azonosulhatnak. A Papírrepülők című film erre vállalkozik, kilátogattunk hát a forgatásra, hogy többet is megtudjunk.

Szabó Simon első nagyjátékfilmje 12 millió forintból, egy átlagos magyar film költségvetésének huszadából készül. A forgatás mégis beindult, nagy az elszántság. Az alkotók minimális állami támogatással, önerőből és néhány támogatóval dolgoznak - a filmkészítés hőskorát idéző bátorsággal, elkötelezettséggel egy "hirtelen felindulásból" elkövetett forgatáson.

Este van, és hideg. A Lánchíd lábánál dolgozó stáb nem feltűnő, mert amellet, hogy nagyon kevesen vannak - mindenki multifunkcionális üzemmódban működik -, világítást is alig használnak. Máris tudjuk, életszerű, hiteles alkotást készülnek összerakni, de még nem tudjuk, miért, kinek, kik, pontosan miről, és főleg, hogy mekkora lelkesedéssel. Ezeknek jártunk utána.

Ki az a Szabó Simon? - kérdezhetnénk joggal, ha nem emlékeznénk rá, hogy magyar filmben utoljára épp ő alakított hiteles kamaszt a *Moszkva tér*-ben (Rojál). Szabó ezután kisfilmeket készített, a [Megyünk](#) című az ideai Filmszemle kategóriagyőztese volt. Most rendezőként mutat be hiteles kamaszokat, de nem akárhogy.

Révész Bálint és Vámosi Eszter | [Nézz még több képet a forgatásról!](#)

A Duna-parti szélben a lánchídi piros padokon a film utolsó jelenetét veszi a stáb. Egy "modern romantikus jelenetet", amely két tizenéves fiú és lány (Lego, Erika, Galkó és Zsani) történetének a befejezése. Ezen kívül további hét, egymástól független sztorit mesél el a film. A külön futó szálak egyes jelenetei felváltva követik majd egymást rövid, egy-két perces, vágatlan snittekben, összesen 90 percben. Esélyes a vizuális zűr, de mivel a rövid jelenetek akár külön-külön is megállják a helyüket, és hasonlítanak az internetes kisvideókhöz, a fiatal célközönségnek nem okoz majd gondot a befogadás - állítják az alkotók. Mindegyik történeteszl "nagy gyerekekről és kis felnőttekről" szól, akik próbálják túlélni a mindennapokat, keresik önmagukat, keresik a lényegét, és persze nem mindig egyenes utakon haladnak. A Szabó-Czomba rendező-operatőr páros egyszerűen, közvetlenül és sokszor durván tervezi elénk tárni ezt a sodródó-kallódó-lázadó világot. DJ fiúk, leszbikus tinédzserek, villamoson rúshozó gimnazisták, lusta író, roma zenekari szállító, edzőtermi recepciós, nyaraló édeshármás, autófényező munkás - róluk szól

majd a film. A szereplők amatőrök vagy kevésbé ismert, pályakezdő színészek, minden nagyon életszagú, minden naturalista.

Csáky Attila producer (balra) | [Nézz még több képet a forgatásról!](#)

Csáky Attila producer (Cameofilm) lelkesen mesél, miközben várjuk, hogy lassan kiússzon a képből egy sétahajó. Aktuális produkcói (Verebes Zoltán: *I*, Vágvölgyi B. András: *Hatodik koporsó*) mind sínen vannak, így szinte teljes figyelemmel ide koncentrálok. Kinn van a forgatáson, apafiguraként ügyel a részletekre, ha kell, menet közben tanácsot ad, segít, alakít. És közben nagyon boldog. Elmondja, hogy a kölcsönös érdeklődés a *Megyünk* című rövidfilm után alakult ki közte és Simon között, ám az első közös filmtervük nem kapott támogatást. A jelenlegi produkció sokkal kevesebb előkészítés után indult el, "teljesen a nulláról", mégis nagy reményekkel. Nem egy szociodráma készül ugyanis, hanem állítja, valami teljesen szokatlan, teljesen más. "Generációs film ez, egy vad nagyvárosi street-mozi, ami arról szól, amit magyar filmben már rég nem láttunk. Mit csinálnak, hogy élnek, hogy lógnak, miről gondolkoznak a városi fiatalok. Ez érdekes annak a korosztálynak, amelyről a film szól, és annak is, akinek már fogalma sincs, milyen is ez a világ." Csáky Attila ezután olyan hévről és lelkesedésről beszél, ami ezen a generációs tartalom túl is jellemzi a forgatást. Többek között emiatt állt a film mellé. Mert az alkotók frissek, eredetiek, és a lelkesedésükben, megszállottságukban a producer huszonéves önmagára ismer. "Ehhez az alaphangulathoz és ösztönös hozzáálláshoz jön még a szokatlan, formabontó, klipszerű megvalósítás, így az egész nagyon egyben lesz" - mondja. Igazi producernek érzi magát, aki saját tőkét is befektetett, segít megteremteni minden feltételt, és derűs nyugalommal bízik az alkotásban, ami "ütős lesz, és kemény". Bár hazai forgalmazója még nincs a filmnek, de a kultúrafüggetlen tartalom miatt máris nemzetközi terjesztésben is gondolkodik.

Szabó Simon rendező | [Nézz még több képet a forgatásról!](#)

Már a Corvin teraszon beszélgetek a 29 éves rendezővel, aki tovább színezi az elhangzottakat. "Egy hidat akartam, egy utcát akartam, nem érdekes, hogy ez hol van. Ezek az egy-két perces odamondogatások Torontótól kezdve bármelyik nagyvárosban lejátszódhatnak. A lényeg, hogy a sűrű és sokszor durva mozaikdarabokból lassan kialakulnak a párhuzamos történetek, amelyek közül mindenki megtalálja a legviccesebbet, a legelborzasztóbbat vagy amivel leginkább azonosulni tud." Filmes előzményt vagy párhuzamot ennek megfelelően nem tud a rendező említeni, mert nincs is. "Tony Richardsontól kezdve Gus Van Santon keresztül Larry Clarkig sokakat említhetnék, ahogy a producerünk néha teszi is, de nincs értelme. Mi megtörtént, de fikcióval színezett történeteket mesélünk el, amelyek nem lesznek közönségesek, bár nem mondom, hogy nem lesznek sokkolók. A nézőre bízunk, hogy kialakítsa saját olvasatát, nincs előre kódolt üzenet." Nagyjátékfilmet forgatni persze óriási felelősség a megelőző munkákhoz képest, ez a súly azonban szemmel láthatólag nem nyomasztja Szabó Simont. "Nem aggódom, mert egyrészt új dolgot csinállok, másrészt rettenetesen jó emberekkel dolgozom együtt. Jók a színészek, egyedülálló a csapat, nem is tudok hasonlót említeni, mikor mindenki ennyire jól és egyszerre több munkakörben is részt vesz egy munkában."

Csuha Bori és Vámosi Eszter | [Nézz még több képet a forgatásról!](#)

A stáb valóban kellemes hangulatban és nagy munkabírással dolgozik. A Corvin teraszon időközben készül a pult, pakolják a kellékeket. A két

fiú, Lego és Galkó bulizik majd itt a lányok nélkül. A színészek mind amatőrök, vagy kevéssé ismert, pályakezdő színészek. A lányok, Csuha Bori és Vámosi Eszter mindketten 22 évesek, láthatólag jól érzik magukat a forgatáson, örülnek az improvizációs lehetőségeknek. Borinak -amellett, hogy gyerekkora óta szinkronizál - azért nem egy filmes és musical-tapasztalata van. Játszik a Bárka Színház *Don Carlos* és *Mágnás Miska* darabjaiban, szerepelt musicalekben (Miklós-Kocsák: *Kiálts a szeretetért!*), legutóbb pedig a *Made in Hungária*-ban alakította az egyik főrajongó bandaciacát, a kis vöröst. Eszter eddig az Operettszínházban játszott (*Valahol Európában*). A fiúk is jól hozzák a formájukat. Csatlós Vilmost a *Moszkva tér* Kiglereként ismerjük, és emlékszünk, tudja hozni a rosszfiú figurát. A rendezővel legutóbb a *Megyünk*-ben dolgozott. Révész Bálint is a nyertes kisfilm szereplője, régi személyes ismerős, 19 éves, filmes területen tervez továbbtanulni. A karakterekkel való párhuzamokat bevallottan vagy nem, de mind a négyen találtak magukban, van miből építkezni. A lányok ezután is inkább filmekben képzelik el magukat, és nem félnek az ismertségtől, a fiúk, meg ahogy kell, egyelőre kiforrotlanabb tervekkel folytatják.

Révész Bálint és Csatlós Vilmos | [Nézz még több képet a forgatásról!](#)

A készülődés alatt a technikáról faggatom Czomba Albert operatőrt. Ahogy minden korábbi munkájukban is (*Zsebzsötem*, *Megyünk* kisfilmek, zenei videók, reklámfilmek) Szabó Simon elképzeléseit viszonylag korai fázistól közösen dolgozzák ki, hiszen a vizuális megjelenítés elválaszthatatlan része minden történetnek. A *Papírrepülők*-ben végig kézikamerát használnak. Arra a felvetésre, hogy ez ma túl trendi, és lépten-nyomon alkalmazzák, elmondja, hogy itt nem a divat, hanem a valós igény diktál. "Nem akarjuk, hogy mű legyen a dolog. A kézikamera által a néző abszolút be lesz vonva a jelenetbe. Ez a közelség és közvetlenség pedig a film sajátja, egyértelműen ehhez a stílushoz kell illeszteni a vizuális világot." A produkció RED digitális kameratechnikával forog, ami nagyon nagy rugalmasságot és pontosságot eredményez. "A kamera 4 színre rögzít, és a nagy adatmennyiségnek köszönhetően szépen működik az utólagos filmes korrekció, plusz nem kell nagy világítás. Előny még, hogy a musztert is fényelve nézhetjük, és egyáltalán, nem kell stúdióba vonulni a felvételek megnézéséhez" - magyarázza az operatőr. "A forgatás fárasztó, mert kicsi a stáb, de a hangulat nagyon jó. Egy-egy jól sikerült jelenet után érezhetően mindenki felpörög, megvan a lendület."

Czomba Albert operatőr | [Nézz még több képet a forgatásról!](#)

A generációs tartalomról egyértelműen következik, hogy a zene is nagyon fontos szerepet játszik majd a filmben. Hérincs Dániel zenei rendező és zeneszerző korábban hangmérnökként dolgozott, és elektroakusztikus zeneszerzője volt számos reklámfilmnek és számítógépes játéknak. A cél, hogy a zene ne csak észrevétlenül aláfesse a jelenetmozaikokat, hanem külön dimenzióként adjon hozzájuk valami meghatározót. Ne számítsunk semmi ósdiságra.

A fentiekből következően a bevezető kampány is formabontónak ígérkezik. Az összes részlet ebben a fázisban természetesen nem állt még össze, a hangsúly azonban egyértelműen egy gerillatípusú, az internetre alapozó promóción van. A produkció sajtósa, Silye Dániel mesél az elképzelésekről. "A megszólított közönség több, egymást kiegészítő felületen találkozhat majd a filmmel, nem a vászon lesz az egyetlen médium. Egyrészt azt tervezzük, hogy az internetre a vírusvideókhöz hasonló formában töltsünk fel jeleneteket. Emellett budapesti partikon kampányolunk majd, és ha kialakult az internetes érdeklődő-rajongó közösség, lesz egy nagy buli is. Persze amit a moziélmény kínál, azt sem a net, sem a buli nem tudja megadni, viszont fordítva is igaz: ami nem lesz ott a moziban, az ott lesz a neten. A cél, hogy kialakuljon egy masszív netes gerinc, erre

lehet aztán építeni."

Csatlós Vilmos és Révész Bálint | [Nézz még több képet a forgatásról!](#)

További filmes tervek vannak is, meg nem is. Az alkotópáros mainstreambe való betagozódásáról szó sincs. "Annyira deviáns vagyok" - mondja a rendező -, "az amatőrségnek pedig mindig van egy pozitív oldala, ami ha véletlenül is, de érdekességeket, eredetiséget szül." Saját filmtervekkel és, ahogy eddig is, közös gondolkodással képzelik el a továbbiakat, "bár egy jó forgatókönyvíró nem ártana".

A Corvin teraszon időközben elkészült a pult, kezdődnek a próbák. Az alkotók hozzáállása naiv, de az elképzeléseik határozottak. Ősztől, zsigerből filmeznek, intézményes korlátok és beidegződések nélkül. Így is lehet filmet csinálni. Megkockáztatjuk: így kell filmet csinálni.

Köszönet [Hektornak](#), aki a cikkben szereplő fotókat készítette.

[origo]

A cikket az alábbi címen találja az [origo]-ban:

<http://origo.hu/filmklub/20081106-nem-egy-bena-tinifilm-szabo-simon-papirrepulok-cimu-filmjenek.html>